Uluslararası Tahkim Kurulu deneyimlerini Türk iş dünyası ile buluşturdu

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi ve TOBB'un düzenlediği **8. Tahkim Semineri'nde konuşan Adalet Bakanı Sadullah Ergin,** iş dünyasının ülke sorunlarına kayıtsız kalmamasını, sadece kendi alanlarıyla sınırlı kalmayıp, demokrasinin güçlendirilmesi ve hukuk alanındaki temel sorunlarla ilgilenmesini, sorunu çözmek için çaba harcamasını anlamlı bulduğunu belirtti.

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) düzenlediği 8. Tahkim Semineri, Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in katılımıyla TOBB ETÜ'de yapıldı. Seminerin açılışında konuşan TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Hüseyin Üzülmez, tahkim konusunun uluslararası sözleşmelerin vazgeçilmez bir unsuru haline geldiğini belirterek, gelişmiş ülkelerde ticari ihtilafların yüzde 80'lere varan kısmının tahkim yoluyla çözüldüğünü söyledi. Tahkimin yaygınlaşması için gerekli olan unsurlar arasında güvenilir, tecrübeli ve düzenli şekilde işleyen kurumsal tahkim merkezlerinin olması gerektiğine dikkat çeken Üzülmez, TOBB'un 1990 yılında Tahkim Divanı'nı oluşturduğunu ve TOBB Tahkim Şartnamesi'ni yürürlüğe koyduğunu, TOBB'un kurumsal tahkimin uygulayıcısı haline geldiğini anlattı.

ÜZÜLMEZ: "TAHKİM KONUSUNDA HERKESE GÖREV DÜŞÜYOR"

TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Üzülmez, gelişmeler olmakla beraber ileriye dönük bakıldığında, istatistiklerin olması istenen sonuçlara ulaşılamadığını gösterdiğini belirterek, bu durumun birçok nedeni olduğunu söyledi. Nedenler arasında, avukatların müvekkillerine tahkimi tam veya hiç anlatmamalarının bulunduğunu belirten Üzülmez, bu noktada barolara büyük görev düştüğünü, tahkim kararını mahkemelerde onaylatmak için başvuru esasında, dava değeri üzerinden nispi harç alınmasının yer aldığını belirtti. Tahkimin tercih nedenlerinden birisinin nispeten ucuz oluşu olduğunu ifade eden Üzülmez, şöyle devam etti:

"Ama bizdeki uygulama, bu prensibe ters düşmektedir. Elbette ki mahkemelerin yardım ve desteği olmadan tahkimin yürütülmesi zordur. Ama bu sorunların düzeltilmesi gerektiği de açıktır. İlgili uluslararası tahkim anlaşmalarına imza atarak taraf olup, uluslararası tahkim yolu açılmış olsa da iş dünyası hâlâ bazen yetersiz, bazen de yanlış bilgilendirmeler nedeniyle tahkim alanında olumsuzluklar yaşamaktadır. Bu tür seminerler, konunun anlaşılmasına yardımcı olacaktır. 1893 yılında Londra Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nin açılışında, 'Tahkim adli yargının sahip olmadığı faziletlere sahiptir. Tahkim, adli yargının yavaş olduğu yerlerde hızlı, pahalı olduğu yerlerde ucuz, teknik ve karmaşık olduğu yerlerde basittir' denilmiştir."

Tahkim konusunda herkese görev düştüğünü de ifade eden Üzülmez, yapılacak sözleşmelere tahkim maddesinin ekletilmesi, hukukçuların müvekkillerini daha fazla aydınlatarak, tahkime yönlendirmeleri, baroların eğitim çalışmalarına ağırlık vermesi, hukuk fakültelerinin eğitim programlarında tahkime daha fazla yer vermesi, kamu kurumlarının Türkiye'de tahkim uygulamasını olumsuz etkileyen sebepleri iyi analiz ederek, çözüm getirmeleri gerektiğini söyledi.

YIRCALI: "TAHKİM DÜNYA ÇAPINDA RAĞBET GÖREN BİR UYGULAMA"

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi Başkan Vekili Rona Yırcalı, dünya ticaretinin gelişmesi ve dünya ekonomisinin küreselleşmesiyle birlikte tahkimin ticari ihtilafların çözüme kavuşturulması konusunda dünya çapında rağbet gören bir uygulama haline geldiğini belirterek şöyle konuştu:

>> TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Hüseyin Üzülmez, tahkimin yaygınlaşması için gerekli olan unsurlar arasında güvenilir, tecrübeli ve düzenli şekilde işleyen kurumsal tahkim merkezlerinin olması gerektiğini söyledi.

>> ICC Türkiye Milli Komitesi Başkan Vekili Rona Yırcalı, tahkim uygulamasının, mahkemede yargı sisteminin yanında alternatif bir sistem olarak kabul edildiğini vurguladı.

>> Adalet Bakanı Sadullah Ergin, Anayasa'nın bazı maddelerinde değişiklik öngören bir paketi TBMM'ye sunduklarını, Anayasa değişikliğine paralel olarak reform sürecinin devam edeceğini belirtti.

"Tahkim uygulaması, mahkemeli yargı sisteminin yanında alternatif sistem olarak kabul ve hatta tercih edilen işlem durumundadır. Küreselleşme, ilişkiler boyutunda bazı ihtilaflar doğurmaktadır. Bununla birlikte bu ihtilafların hızlı, güvenilir ve dostane şekilde çözümü konusunda tahkim uygulamaları ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle birçok ülke tahkimle ilgili anlaşmaları imzalamış ve mevzuatlarını buna göre güncel hale getirmiştir."

Yırcalı, ICC Milli Tahkim Divanı'nın kurulduğu 1923 yılından itibaren sayısız davayı dünyanın çeşitli yerlerinde neticelendirdiğini ifade ederek, "Divan; milliyeti, dili, kültürü ve hukuku farklı olan tarafların ekonomik ilişkilerden doğan ihtilaflarını en etkin şekilde çözümü konusunda ciddi ve kurumsal çalışmalarıyla tahkimin dünya çapında kabulüne, tanıtılmasına ve işlemesine öncülük etmiş önemli ve dünyanın önemli kuruluşlarından biridir" diye konuştu.

BAKAN ERGİN: "PAKET TBMM'YE SUNULDU"

Adalet Bakanı Sadullah Ergin ise konuşmasında, insan hakları, evrensel değerler ve hukukun üstünlüğü ilkelerine dayanan çağdaş bir hukuk devleti olmanın ön koşulunun güven veren ve etkili işleyen bir adalet sistemi olduğunu, vatandaşların adalete güveninin devlete güvenle eş anlamda olduğunu ifade etti. Bakanlığının vizyonunu da güven veren bir adalet sistemi olarak belirlediğini anlatan Ergin, bu vizyonu gerçekleştirmeye dönük olarak Bakanlığının yürüttüğü önemli çalışmalardan birinin de "Yargı Reformu Stratejisi" olduğunu vurgulayarak, "Yargı Reformu Strateji, içeriği itibarıyla kapsamlı ve kapsayıcı olup yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı, verimliliği ve etkinliğinin artırılması, mesleki yetkinliğinin ve yargıya güvenin artırılması, adalete erişimin kolaylaştırılması, hukuki uyuşmazlıklarda alternatif çözüm yollarının getirilmesi ve ceza infaz sisteminin geliştirilmesiyle ilgili hususları ele almaktadır" dedi. Yargı Reformu Stratejisi'nde belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesi için öncelikle Anayasa'da bazı değişiklikler yapılması gerektiğine işaret eden Bakan Ergin, Anayasa'nın bazı maddelerinde değişiklik öngören bir paketi TBMM'ye sunduklarını hatırlatarak, Anayasa değişikliğine paralel olarak çıkaracakları bir dizi yasal düzenlemeyle reform sürecinin devam edeceğini söyledi.

ARABULUCULUK KANUN TASARISI

Yargı Reformu Stratejisi kapsamında öngörülen temel amaçlardan birisinin de "Uyuşmazlıkların Önleyici Nitelikteki Tedbirlerin Etkin Hale Getirilmesi ve Alternatif Çözüm Yolları Geliştirilmesi" olduğunu belirten Bakan Ergin, bu doğrultuda hazırlanan "Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Tasarısı'nın 2008 yılı Haziran ayı itibarıyla TBMM'ye sevk edildiğini ve halen Adalet Komisyonu gündeminde bulunduğunu söyledi.

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve halen TBMM Genel Kurul gündeminde bulunan "Hukuk Muhakemeleri Kanun Tasarısı"nda tahkime ilişkin yeni hükümlere yer verildiğini belirten Ergin, "Söz konusu düzenlemelerle tahkim yoluna başvurulması daha etkin ve cazip hale getirilmek istenmektedir. Ayrıca, tahkim kurumunu teşvik amacıyla getirilen önemli yeniliklerden biri de hakem kararlarının verildiği anda icra edilebilir olmasıdır. Bu şekilde tahkim yöntemiyle süratli bir şekilde sonuca ulaşılması amaçlanmıştır" dedi.

Bakan Ergin, tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin kullanım azlığının temel nedenin hukuki mekanizmaların yeterince bilinmemesi veya yanlış bilinmesi olduğunu da belirterek, bu temel sorun ve ikincil sorunların çözümü için itici bir güce ihtiyaç bulunduğuna işaret etti. Ergin, bu doğrultuda kurulması düşünülen İstanbul Tahkim Merkezi'nin de Türkiye'de tahkim ve alternatif uyuşmazlıkların çözüm yollarının bilinmesi, anlaşılması ve kullanılmasının sağlanması için itici bir güç olmasının amaçlandığını belirtti.